DINAS A SIR ABERTAWE

COFNODION CYFARFOD Y Y CYNGOR

A GYNHALIWYD YN SIAMBR Y CYNGOR, NEUADD Y DDINAS, ABERTAWE DYDD IAU, 24 TACHWEDD 2016 AM 5.00 PM

YN BRESENNOL: Y Cynghorydd D W W Thomas (Aelod Llywyddol) oedd yn llywyddu

Y Cynghorydd(wyr)	**Y Cynghorydd(wyr)**	**Y Cynghorydd(wyr)**
C Anderson	J C Bayliss	P M Black
J E Burtonshaw	R A Clay	U C Clay
A C S Colburn	D W Cole	A M Cook
S E Crouch	N J Davies	P Downing
C R Doyle	W Evans	E W Fitzgerald
F M Gordon	J A Hale	T J Hennegan
C A Holley	P R Hood-Williams	B Hopkins
D H Hopkins	L James	Y V Jardine
M H Jones	A J Jones	J W Jones
E J King	E T Kirchner	M B Lewis
R D Lewis	D J Lewis	A S Lewis
C E Lloyd	K E Marsh	P M Matthews
P N May	P M Meara	H M Morris
G Owens	D Phillips	C L Philpott
J A Raynor	T H Rees	I M Richard
C Richards	P B Smith	R V Smith
R J Stanton	R C Stewart	D G Sullivan
C Thomas	C M R W D Thomas	L G Thomas
M Thomas	L J Tyler-Lloyd	G D Walker
L V Walton	T M White	

Ymddiheuriadau am absenoldeb
Y Cynghorydd(wyr): M C Child, J P Curtice, A M Day, V M Evans, C R Evans, R Francis-Davies, J E C Harris, S M Jones, P Lloyd, J Newbury a/ac G J Tanner

86. **DATGELIADAU O FUDDIANNAU PERSONOL A RHAGFARNOL.**

Rhoddodd Pennaeth Dros Dro’r Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd gyngor ynghylch y buddiannau personol a rhagfarnol posib y gallai cynghorwyr a swyddogion eu cael mewn eitemau ar yr agenda.

Atgoffodd Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd gynghorwyr a swyddogion y dylid llenwi'r daflen "Datgeliadau o fuddiannau personol a rhagfarnol" dim ond os oes gan y cynghorydd/swyddog fudd i'w ddatgan. Nid oedd angen dychwelyd ffurflenni os nad oedd unrhyw beth i'w ddatgan. Hysbyswyd cynghorwyr a swyddogion hefyd y dylid datgan unrhyw fudd ar lafar ac yn ysgrifenedig ar y daflen.

Yn unol â darpariaethau’r Côd Ymddygiad a fabwysiadwyd gan Ddinas a Sir Abertawe, cyhoeddwyd y buddiannau canlynol:

Cynghorwyr

1) Datganodd C Anderson, J A Hale, T J Hennegan a G D Walker fudd personol yng nghofnod 93 "Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru – Cyflwyniad gan y Prif Swyddog Tân";

2) Datganodd y cynghorwyr C Anderson, J C Bayliss, P M Black, J E Burtonshaw, R A Clay, U C Clay, A C S Colburn, D W Cole, A M Cook, S E Crouch, N J Davies, P Downing, C R Doyle, W Evans, E W Fitzgerald, F M Gordon, J A Hale, T J Hennegan, C A Holley, P R Hood-Williams, B Hopkins, D H Hopkins, L James, Y V Jardine, A J Jones, J W Jones, M H Jones, E J King, E T Kirchner, A S Lewis, D J Lewis, M B Lewis, R D Lewis, C E Lloyd, K E Marsh, P M Matthews, P N May, P M Meara, H M Morris, G Owens, D Phillips, C L Philpott, J A Raynor, T H Rees, I M Richard, C Richards, P B Smith, R V Smith, R J Stanton, R C Stewart, D G Sullivan, C Thomas, C M R W D Thomas, D W W Thomas, L G Thomas, M Thomas, L J Tyler-Lloyd, G D Walker, L V Walker a T M White fudd personol yng nghofnod 97 "Adroddiad Blynyddol Drafft 2017-2018, Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol – 2017-2018 Ymgynghoriad";

3) Datganodd y cynghorwyr C Anderson, J C Bayliss, P M Black, J E Burtonshaw, R A Clay, U C Clay, A C S Colburn, D W Cole, A M Cook, S E Crouch, N J Davies, P Downing, C R Doyle, W Evans, E W Fitzgerald, F M Gordon, J A Hale, T J Hennegan, C A Holley, P R Hood-Williams, B Hopkins, D H Hopkins, L James, Y V Jardine, A J Jones, J W Jones, M H Jones, E J King, E T Kirchner, A S Lewis, D J Lewis, M B Lewis, R D Lewis, C E Lloyd, K E Marsh, P M Matthews, P N May, P M Meara, H M Morris, G Owens, D Phillips, C L Philpott, J A Raynor, T H Rees, I M Richard, C Richards, P B Smith, R V Smith, R J Stanton, R C Stewart, D G Sullivan, C Thomas, C M R W D Thomas, D W W Thomas, L G Thomas, M Thomas, L J Tyler-Lloyd, G D Walker, L V Walker a T M White fudd personol yng nghofnod 98 "Lwfansau band eang a ffôn, TGCh a ffonau symudol Cynghorwyr - mis Mai 2017 a'r tu hwnt".

4) Datganodd y cynghorwyr J W Jones, M H Jones, R D Lewis, K E Marsh, P M Meara, J A Raynor a C Thomas fudd personol yng nghofnod 101 "Cwestiynau'r Cynghorwyr".

87. COFNODION.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r cofnodion canlynol a'u llofnodi fel cofnod cywir yn amodol ar ychwanegu'r cynghorydd L V Walton at restr yr ymddiheuriadau am absenoldeb:

1) Cyfarfod Cyffredin y cyngor a gynhaliwyd ar 1 Tachwedd 2016.

88. YMATEBION YSGRIFENEDIG I GWESTIYNAU A OFYNNWYD YNG NGHYFARFOD CYFFREDINOL DIWETHAF Y CYNGOR.

Cyflwynodd Pennaeth Dros Dro'r Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd adroddiad gwybodaeth yn nodi'r ymatebion ysgrifenedig i gwestiynau a ofynnwyd yn y cyfarfod cyffredin diwethaf o'r cyngor.

89. CYHOEDDIADAU'R AELOD LLYWYDDOL.

1) Cydymdeimladau

a) Y cyn-gynghorydd David Raymond (Ray) Beech

Cyfeiriodd yr aelod llywyddu at farwolaeth ddiweddar y cyn-gynghorydd Ray Beech. Datganodd fod y cyn-gynghorydd Beech wedi gwasanaethu ward etholiadol Canol Gorseinon yr hen Gyngor Bwrdeistref Dyffryn Lliw.

Cododd pawb a oedd yn bresennol i nodi eu cydymdeimlad a'u parch.

90. CYHOEDDIADAU ARWEINYDD Y CYNGOR.

1) Cefnogaeth ar gyfer y Fargen Ddinesig

Cyfeiriodd Arweinydd y Cyngor at y gefnogaeth a dderbyniwyd ar gyfer y Fargen Ddinesig gan Ganghellor y Trysorlys yn ystod datganiad y Gyllideb ym mis Tachwedd. Dywedodd yr oedd hyn yn cyd-fynd â'r gefnogaeth a roddwyd eisoes gan Lywodraeth Cymru. Amcangyfrifir y gallai'r Fargen Ddinesig fod yn werth £1.3 biliwn i'r economi ranbarthol.

2) Siop dan yr Unto ar gyfer Cam-drin yn y Cartref

Atgoffwyd cynghorwyr gan Arweinydd y Cyngor fod Siop dan yr Unto ar gyfer Cam-drin yn y Cartref Abertawe wedi trefnu diwrnod agored ddydd Gwener, 25 Tachwedd 2016. Dywedodd fod y siop ar Stryd Singleton. Ceir rhagor o wybodaeth am y siop yn http://swanseawomenscentre.co.uk/2015/blog/domestic-abuse-one-stop-shop

3) Sefydliad Addysgiadol, Gwyddonol a Diwylliannol y Cenhedloedd Unedig (UNESCO) – Rhwydwaith Byd-eang o Ddinasoedd Dysgu

Dywedodd Arweinydd y Cyngor fod y Cynghorydd C E Lloyd wedi dychwelyd yn ddiweddar o Tsieina ar ôl bod i gynhadledd Rhwydwaith Byd-eang o Ddinasoedd Dysgu UNESCO. Dywedodd fod Dinas a Sir Abertawe wedi arwain yn y fenter Dinas Ddeallus.

91. CWESTIYNAU GAN Y CYHOEDD.

Gofynnwyd sawl cwestiwn gan aelodau'r cyhoedd. Ymatebodd Aelod perthnasol y Cabinet yn briodol. Nid oedd unrhyw gwestiwn yn gofyn am ymateb ysgrifenedig.

92. **CYFLWYNIAD CYHOEDDUS - DIM.**

Ni dderbyniwyd cyflwyniadau cyhoeddus.

93. **GWASANAETH TÂN AC ACHUB CANOLBARTH A GORLLEWIN CYMRU - CYFLWYNIAD GAN Y PRIF SWYDDOG TÂN**

Rhoddwyd cyflwyniad gan Chris Davies (Prif Swyddog Tân) ar waith Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru. Gofynnwyd sawl cwestiwn i'r Prif Swyddog Tân.

Rhoddwyd diolch am y cyflwyniad gan y cynghorydd R C Stewart, Arweinydd y Cyngor.

94. **ADRODDIAD GWELLA BLYNYDDOL SWYDDFA ARCHWILIO CYMRU.**

Cyflwynwyd adroddiad gan Steve Barry, Swyddfa Archwilio Cymru, yn amlinellu Adroddiad Gwella Blynyddol Abertawe 2015-2016 gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Diolchwyd i Steve Barry am ddod i'r cyfarfod ac am ateb cwestiynau gan Aelod y Cabinet dros Gyllid a Strategaeth.

PENDERFYNWYD:

1) Derbyn a nodi Adroddiad Gwella Blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru 2015-2016;

2) Nodi'r camau gweithredu a gymerwyd eisoes a'r rhai arfaethedig er mwyn mynd i'r afael â'r meysydd gwelliant fel rhan o broses gwella perfformiad y cyngor.

95. **STRATEGAETH MWY O DAI'R CYNGOR**

Cyflwynodd Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Genhedlaeth Nesaf adroddiad a oedd yn ceisio sefydlu strategaeth ar gyfer darparu mwy o dai cyngor.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r strategaeth ddrafft a'r cynllun gweithredu i'w rhoi ar waith.

96. **CYFRIFO SYLFAEN TRETH Y CYNGOR - 2017/18**

Cyflwynodd Aelod y Cabinet dros Gyllid a Strategaeth adroddiad a oedd yn manylu ar gyfrifiad Sylfaen Treth y Cyngor ar gyfer Dinas a Sir Abertawe, ei Chynghorau Cymuned/Tref ac Awdurdod Iechyd Porthladd Bae Abertawe ar gyfer 2017-2018. Mae'n ofynnol i'r cyngor bennu Sylfaen Treth y Cyngor ar gyfer 2017/2018 erbyn 31 Rhagfyr 2016.

PENDERFYNWYD y dylid:

1) Cymeradwyo cyfrifo Sylfeini Treth y Cyngor ar gyfer 2017/2018;

2) Yn unol â Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sylfaen Treth Gyngor) (Cymru), fel y'u diwygiwyd, mae Dinas a Sir Abertawe wedi cyfrifo'r canlynol ar gyfer y flwyddyn 2017-2018:

Ar gyfer yr ardal gyfan	89,465
Ar gyfer ardaloedd cynghorau cymuned:	
Llandeilo Ferwallt	1,965
Clydach	2,603
Gorseinon	3,136
Tregŵyr	1,944
Pengelli	407
Llanilltud Gŵyr	319
Cilâ	2,074
Llangynydd, Llanmadog a Cheriton	488
Llangyfelach	946
Llanrhidian Uchaf	1,581
Llanrhidian Isaf	332
Llwchwr	3,385
Mawr	733
Y Mwmbwls	9,623
Penllergaer	1,360
Pennard	1,456
Penrhys	410
Pontarddulais	2,277
Pontlliw a Thircoed	1,028
Porth Einon	427
Reynoldston	289
Rhosili	187
Y Crwys	715
Cilâ Uchaf	566
Ar gyfer ardal Awdurdod Iechyd Porthladd Bae Abertawe	62,254

97. **<u>ADRODDIAD BLYNYDDOL DRAFFT PANEL ANNIBYNNOL CYMRU AR GYDNABYDDIAETH ARIANNOL (PACGA) 2017-2018 - YMGYNGHORIAD.</u>**

Cyflwynodd Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd adroddiad yn hysbysu'r cyngor o Drafft Adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (IRPW) 2017-2018 ac amlinellodd benderfyniadau arfaethedig yr IRPW. Roedd yr adroddiad hefyd yn cynnwys ymateb drafft i'r ymgynghoriad.

PENDERFYNWYD:

1) Mabwysiadu’r sylwadau a amlinellwyd yn Atodiad A yr adroddiad fel ymateb yr awdurdod i ymgynghoriad yr IRPW mewn perthynas â'i Drafft Adroddiad Blynyddol Drafft ar gyfer 2017-2018.

98. **LWFANSAU BAND EANG, FFONAU, TGCH A FFONAU SYMUDOL I GYNGHORWYR - MAI 2017 A'R TU HWNT.**

Cyflwynodd Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd a'r Prif Swyddog Trawsnewid adroddiad a oedd yn adolygu'r polisi "TGCh Cynghorwyr - mis Mai 2012 a'r tu hwnt", gan sicrhau felly fod pob cynghorydd yn derbyn darpariaeth TGCh sy'n addas ar gyfer ei anghenion, ac sy'n cydymffurfio â phenderfyniadau Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (IRPW).

Cyfeiriodd Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd at baragraff 3.1 yr adroddiad a dywedodd fod yr IRPW wedi cadarnhau ei fod yn briodol i gynnig tâl cefnogi i gynrychiolydd cyngor cymuned/tref y pwyllgor safonau.

Yn dilyn trafodaeth, newidiwyd sawl paragraff yn Atodiad A yr adroddiad.

PENDERFYNWYD y dylid:

1) Parhau â'r trefniadau presennol o ran cynghorwyr yn prynu eu hoffer TGCh eu hunain;

2) Nodi bod angen mynediad i Office 365 er mwyn galluogi technoleg y cwmwl i gael system rhannu gwybodaeth fwy diogel a chadarn, yn amodol ar gyfnod prawf llwyddiannus;

3) Nodi lwfans TGCh y cynghorwyr fel yr amlinellwyd yn yr adroddiad;

4) Nodi lwfans band eang a ffôn y cynghorwyr fel yr amlinellwyd yn yr adroddiad;

5) Nodi lwfans ffôn symudol y cynghorwyr fel y nodwyd yn yr adroddiad;

6) Nodi cynnwys yr adran sy'n ymwneud â hunanwasanaeth i gynghorwyr;

7) Cymeradwyo'r lwfans TGCh a'r lwfans band eang a ffôn arfaethedig i aelodau cyfetholedig

8) Nodi penderfyniad y cyngor y dylai holl agendâu ac adroddiadau craffu etc. ddefnyddio meddalwedd Modern.gov erbyn mis Mai 2017;

9) Anfon adroddiad diwygiedig i'r Cabinet gydag argymhellion y cyngor.

Sylwer: *Gofynnodd y cynghorydd D Phillips y cwestiwn canlynol:*

"Awgrymodd yr IRPW fod angen cefnogaeth ddigonol ar gynghorwyr gan yr awdurdod er mwyn iddynt ymgymryd â'u dyletswyddau sy'n cynnwys cyfleusterau ffôn ac e-byst a mynediad electronig. Yn unol â'r egwyddor hon, dylai'r awdurdod

geisio trafod trefniad â CThEM lle byddai aelodau'n talu treth ar sail lefel defnydd personol y cytunwyd arni yn hytrach nag ar y lwfans llawn."

Dywedodd Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd y byddai ymateb ysgrifenedig yn cael ei ddarparu yn dilyn trafodaethau â CThEM.

99. **AELODAETH PWYLLGORAU.**

Cyflwynodd Aelod y Cabinet dros Drawsnewid a Pherfformiad adroddiad a oedd yn ceisio cymeradwyaeth ar gyfer enwebiadau/diwygiadau i aelodaeth cyrff y cyngor.

PENDERFYNWYD diwygio aelodaeth cyrff y cyngor a restrir isod fel a ganlyn:

1) Pwyllgor Cynghori'r Cabinet ar Ddatblygu
Tynnu enw'r cynghorydd J C Bayliss.
Ychwanegu'r cynghorydd P M Matthews.

100. **NEWIDIADAU I'R CYFANSODDIAD.**

Cyflwynwyd adroddiad ar y cyd gan yr Aelod Llywyddol, y Swyddog Monitro Dros Dro a Phennaeth y Gwasanaethau Democrataidd a oedd yn ceisio diwygio Cyfansoddiad y Cyngor at ddiben ei symleiddio, ei wella a/neu ychwanegu ato mewn perthynas â'r meysydd canlynol:

1) Rhan 4 – Rheolau Gweithdrefnau Ariannol;

Yn dilyn trafodaeth, newidiwyd y diwygiad a restrwyd yn yr adroddiad ychydig er mwyn egluro y byddai'n rhaid i'r tri a restrir awdurdodi dileu dyledion dros £10,000.

PENDERFYNWYD y dylid dileu Rheol Gweithdrefn Ariannol 11.6 a rhoi'r canlynol yn ei lle:

“Mae'n rhaid dileu dyledion na ellir eu hadennill. Mae'n rhaid i'r Prif Swyddog Cyllid gymeradwyo pob dyled i'w ddileu hyd at £10,000. Gall dyledion dros £10,000 gael eu dileu gyda chymeradwyaeth y Prif Swyddog Cyllid, Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd a'r Aelod Cabinet â chyfrifoldeb dros y gwasanaeth perthnasol”.

101. **CWESTIYNAU GAN Y CYNGHORWYR.**

Cyflwynwyd deg (10) 'Cwestiwn Atodol' Rhan A. Ymatebodd Aelod(au) perthnasol y Cabinet ar ffurf atebion ysgrifenedig a gynhwyswyd yng Ngwŷs y Cyngor.

Nid oedd unrhyw gwestiynau atodol a oedd yn gofyn am ymateb ysgrifenedig.

2) ‘Cwestiynau nad oes angen Cwestiynau Atodol ar eu cyfer' Rhan B

Cyflwynwyd un (1) 'cwestiwn nad oedd angen cwestiynau atodol' Rhan B.

102. **ADRODDIADAU CRAFFU - ADRODDIAD EFFAITH CHWARTEROL**

Cyflwynodd Cadeirydd Pwyllgor y Rhaglen Graffu adroddiad gwybodaeth a oedd yn nodi'r Adroddiadau Craffu - Adroddiad Effaith Chwarterol.

Daeth y cyfarfod I ben am 8.17 pm

CADEIRYDD